

ת"ד 6904/05/19 - מדינת ישראל נגד נזאר קומבר

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים

27 פברואר 2022

ת"ד 6904-05-19 מדינת ישראל נ' קומבר

לפני כבוד השופט ארנון איתן
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

נזאר קומבר

הנאשם

נזר דין

כתב האישום:

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו, במסגרת הסדר טעון, בכתב אישום מתוקן המייחס לו עבירות של הפקרה אחרי פגיעה, לפי סעיף 64א(ב) לפקודת התעבורה, התשכ"א 1961. אי ציות לאור אדום, לפי תקנה 64(ה) לתקנות התעבורה, התשכ"א 1961 (להלן: "**תקנות התעבורה**"), גרם נזק לאדם ורכוש לפי תקנה 21(ב)(2) בצירוף 68 לפקודה, נהיגה ברכב ללא ביטוח לפי סעיפים 2(א) (ב) לפקודת ביטוח רכב מנועי.
2. על פי הנתען בכתב האישום, ביום 3.7.2016 בסמוך לשעה 17:30, נהג הנאשם ברכב נושא לוחית רישוי 80-700-64 בדרך חברון בירושלים, מצפון לדרום, כשלצדו אחמד חוגאזי. בהגיעו לצומת דרך חברון שמוסדר על ידי רמזורים, פנה הנאשם שמאלה לרחוב אלבק, וזאת מתוך הנתיב האמצעי מבין שלושה, שבו מותרת רק נסיעה ישר ושכשאוורו של הרמזור שבכיוון נסיעתו היה אדום.
3. באותו הזמן חצה את הצומת יוסף אעביד כשהוא רכוב על גבי אופנוע, וזאת כשאורו של הרמזור שבכיוון נסיעתו היה ירוק. המתלונן הבחין באופן נסיעת הג'יפ -צפר וניסה לבלום את האופנוע, אך לא הצליח בכך, התנגש עם חזית האופנוע בדופן האחורי ימני של הג'יפ ונפל מהאופנוע על הכביש.
4. הנאשם אשר הבחין בתאונה ובפגיעה במתלונן, המשיך בנסיעה ולא עצר על מנת לעמוד על תוצאות התאונה. אחמד אשר למשמע עוצמת התאונה התעורר משנתו, שאל את הנאשם לפשרם, ולאחר שהנאשם השיבו כי "היה בום ולא קרה דבר", חזר לישון, עד שהגיע הג'יפ למקום מגורי הנאשם בג'בל -מוכבר.
5. לאחר כשעה חזר הנאשם למקום התאונה.
6. כתוצאה מהתאונה נגרם למתלונן שבר תת ראשי ברגלו הימנית, שהצריך ניתוח קיבוע באמצעות 3 ברגים וכן כאב ברגלו שבגינם היה מאושפז במשך 8 ימים.
7. רישום תעבורתי: הנאשם מחזיק ברישיון נהיגה משנת 2014 ולחובתו 8 הרשעות קודמות מסוג ב.מ.

תסקיר שרות מבחן:

8. בעניינו של הנאשם הוגשו שני תסקירים אביא מתוכם בתמצית: הנאשם כבן 23 מאורס. הנאשם סיים 12 שנות לימוד עם בגרות. משולב בצורה טובה הן מבחינה חברתית והן מבחינה לימודית. הנאשם מועסק מגיל 15 בתחום הבנייה הקלה, זאת עשה במקביל ללימודיו. בשנתיים האחרונות מנהל עסק עצמאי לחפירות ועבודות עפר.
9. הנאשם נעדר עבר פלילי. לחובתו 7 הרשעות קודמות מתחום התעבורה מסוג ב.מ.
10. הנאשם נטל אחריות על האירוע, והסביר את הרקע לביצוע. הנאשם הוסיף, כי בעת ביצוע העבירה היה כבן 18, וכן תיאר תחושה של לחץ והלם, במסגרתו פעל באופן מכאני ונסע ישירות לביתו, מבלי לחשוב על המעשה. לאחר ששיתף את אביו במעשה, שב למקום בליווי האב, פנה לבית החולים ושאל בשלומו של הנפגע. הנאשם הביע צער על המעשה, והוסיף, כי בינו לבין המתלונן נערכה סולחה במסגרתו העביר לו פיצוי כספי כהכרה על הנזק שנגרם לו. במסגרת שיחה שערך שרות המבחן עם הנפגע הוא אישר את הדברים.
11. הנאשם שולב בקבוצה טיפולית החל מחודש אפריל 2021, ובהתאם להמלצתם של גורמי המקצוע נדחה הדיון למשך 4 חודשים.
12. בתסקיר מיום 23.5.2021 עדכן שרות המבחן, כי הנאשם שולב היטב במסגרת הטיפולית. הנאשם נטל אחריות מלאה על המעשים, הביע אמון במערכת המשפטית וציין, כי הוא מוכן לשאת בכל עונש שייגרז עליו. בנסיבות אלו, ממליץ שרות המבחן לנקוט בפן שיקומי-טיפול, זאת מבלי להתעלם מחומרת העבירות. הוסף, כי קיימת חשיבות להמשך טיפול לאחר סיום הקבוצה בה הוא משולב כעת.
13. בנסיבות אלו, המליץ שרות המבחן על הטלת צו מבחן למשך שנה, במהלכה ישולב בקבוצה פסיכו-חינוכית, לצד הטלת צו שירות לתועלת הציבור בהיקף 250 שעות.
14. בתסקיר מיום 7.7.2021 עדכן שרות המבחן, כי הנאשם סיים השתתפותו בקבוצת הטיפול. הנאשם הגיע לכל המפגשים, והפגין מחויבות ורצינות לטיפול הקבוצתי. על אף היותו אדם שקט, נחוה הנאשם בטיפול כדומיננטי ביכולת שלו להעביר את חוויותיו הרגשיות, ויצר חיבור עם שאר חברי הקבוצה. שרות המבחן מתרשם, כי חל שינוי בהתנהלותו של הנאשם, ולכך שהסיכון להישנות עבירה דומה בעתיד הינה נמוכה מאוד. הנאשם אף ביטא נכונות להמשיך בטיפול קבוצתי ייעודי בתחום התעבורה, אף שלא נפתחו נגדו תיקים חדשים.
15. בנסיבות אלו שב שרות המבחן על המלצתו להטלת צו מבחן לצד שירות לתועלת הציבור.
16. במועד הצגת הסדר הטעון סוכם, כי בטרם יטענו הצדדים לעונש יוגש תסקיר מבחן בעניינו של הנאשם.
17. ביום 30.5.2021 הסכימה המאשימה לדחות את הדיון, נוכח תוכנו של התסקיר. המאשימה ציינה, כי עמדתם הינה למאסר בפועל בשלב זה, ואולם נוכח העובדה כי הנאשם החל לקחת חלק בתהליך טיפולי, יש לבחון את אופן השתלבות הנאשם במסגרת הטיפולית, לאחר שיחלוף פרק זמן משמעותי. הוסף, כי נתון זה יכול וישמש עבורם עוגן לשקול את עמדתם העונשית מחדש.

תמצית טיעוני הצדדים:

18. המאשימה בטיעוניה הפנתה לכתב האישום, העבירות בהן הורשע הנאשם, וכן הערכים המוגנים בהם פגע הנאשם במעשיו. המאשימה התייחסה בטיעוניה לפסיקה בנסיבות דומות, בהן הוטלו על נאשמים עונשי מאסר. בהתייחס למתחם צוין, כי הוא נע על הציר שבין 12 ל-24 חודשים, בנסיבות בהן הנאשם חצה אור אדום. בנוסף ביקשה לתת משקל לפרק הזמן הקצר שחלף מעת ההפקרה ועד ששב הנאשם למקום, גילו של הנאשם וכן התהליך הטיפולי אותו עבר בשרות המבחן. בנסיבות אלו עתרה המאשימה להטלת מאסר למשך 9 חודשים על דרך עבודות השירות, וכן פסילת מינימום בהתאם לסעיף 40, ובהתאם לשיקול דעת בית המשפט.
19. הסנגור ציין, כי המדובר באירוע משנת 2016 כאשר הנאשם היה כבן 18 ומספר חודשים. מאז לא נפתחו נגדו תיקים חדשים, ובמסגרת אירוע זה נפסל למשך 60 יום. הוסף, כי האירוע השפיע באופן קשה על הנאשם, שדאג לשוב למקום בחלוף כשעה, ליצור קשר עם הנפגע, ולפצותו בגין הנזקים שנגרמו לו. הוסף, כי מאז נותר קשר קרוב עם הנפגע.
20. הסנגור הוסיף, כי מאז אותם אירועים, הנאשם נישא. על פיו, מתחם העונש ההולם מתחיל במאסר שירוצה על דרך עבודות השירות ועד למספר חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית.
21. הסנגור ביקש לאמץ את עמדת שרות המבחן ובהתייחס לרכיב הפסילה ביקש להורות על פסילה שלא תעלה על שנה.
22. הנאשם בסיום ציין כי בזמן האירוע ובעקבותיו היה במצב מורכב וקשה, והוא נתרם מהתהליך הטיפולי אותו עבר בשרות המבחן. עוד מסר, כי הוא בעל עסק עצמאי, ומאז התאונה מצוי בקשר עם הנפגע.
23. בהתייחס לטענת השיהוי אותה ציין הסנגור, ציינה המאשימה, כי זה נבע נוכח השלמות שנעשו בתיק.

מתחם העונש ההולם:

24. במקרה דנן, הערכים החברתיים המוגנים הינם קדושת החיים ושמירת הגוף של נפגעי תאונות הדרכים. נוסף לכך, קיימים ערכים נוספים בהם, עזרה הדדית וסלודיריות חברתית וכן קיום חקירה ממצה לבירור נסיבות התאונה והגורמים לה.
25. "מטרתה המרכזית של הנורמה הקבועה בסעיף 64 א לפקודת התעבורה היא להבטיח מתן עזרה מיידית לנפגע בתאונה על-ידי נהג שהיה מעורב בתאונה ונמצא במקום, ולהגן בכך על חייו ועל שלומו הגופני של הנפגע. בד בבד, היא נועדה גם למנוע מנהג מלחמוק מאחריות לתאונה, ולהקל על רשויות אכיפת החוק לברר כיצד נגרמה התאונה ומי אחראי לה (ע"פ 1977/05 גולה נ' מדינת ישראל (לא פורסם, [פורסם בנבו], 2.11.06); ע"פ 7159/98 מדינת ישראל נגד פלוני, פד"י נ"ג (2) 632, 644 (1999)). העבירה חלה על כל מעורב בתאונה, בלא קשר לשאלת

אחריותו לתאונה. הנורמה של איסור על הפקרה, מעבר לתכליתה להגן על הנפגע ולהקל על אכיפת החוק ביחס לנהגים עבריינים, נועדה לעגן במשפט את החובה המוסרית החלה על אדם המעורב באירוע פוגעני לסייע לזולתו שנפגע, לדאוג לשלומם ולהציל את חייו..."

(ראו: ע"פ 5000/08 דוד סומך נגד מדינת ישראל (22.3.09))

26. לעבירות בהן הואשם הנאשם נודעה בפסיקה חומרה רבה ביותר, ולא לחינם קובע סעיף החוק עונש מאסר למשך 7 שנים בגין עבירה זו. עיון בפסיקה מלמד, כי מתחם הענישה בעבירה זו הוא מהמחמירים שבעבירות התנועה, וזאת משום השלכותיו הבלתי נתפסות כמעט של מעשה ההפקרה - אדם המותיר אדם פגוע שוכב על כביש, הינו כמי שיכול וגזר על הנפגע גזר דין מוות. די בכך שאדם הנוהג אחרי הנאשם לא היה מבחין בנפגע התאונה, ופוגע בו בשנית ובכך היה נגזר דינו לפגיעה חמורה בהרבה.

27. ברע"פ 3626/01 ויצמן נ' מדינת ישראל פד"י נו (3) 187, 230 (2002) קבע ביהמ"ש כי "מעשה זה של הנוהג הבורח פוגע בשורשי הסולידריות החברתית והאישית המינימאלית לקיומה של חברה תקינה. בריחה של נהג מן המקום היא מעשה אנטי-חברתי ואנטי-מוסרי מובהק, וראוי הוא כי יענש בכל חומרת הדין".

28. בע"פ 5867/09 קרביאשוילי נ' מדינת ישראל (נבו, 22.06.2010) נקבע כי "עבירת ההפקרה היא מן העבירות הקשות עלי ספר החוקים בפן המוסרי המאפיין אותה. מקורה בערך המוגן המעגן בתחומי המשפט את החובה המוסרית החלה על אדם המעורב באירוע פוגעני לסייע לנפגע, לדאוג לשלומם, ולהציל את חייו. חובה מוסרית זו קבלה לבוש משפטי הנשען על יסודות של אתיקה וערכים אנושיים. היא משקפת תפיסה המחייבת אדם להושיט עזרה לזולתו המצוי בסכנה, ולהצילו ככל שידו מגעת".

29. בע"פ 5000/08 סומך נ' מדינת ישראל (נבו, 22.3.2009) נקבע כי "מטרתה המרכזית של הנורמה הקבועה בסעיף 64א לפקודת התעבורה היא להבטיח מתן עזרה מיידית לנפגע בתאונה על-ידי נהג שהיה מעורב בתאונה ונמצא במקום, ולהגן בכך על חייו ועל שלומם הגופני של הנפגע. בד בבד, היא נועדה גם למנוע מנהג מלחמוק מאחריות לתאונה, ולהקל על רשויות אכיפת החוק לברר כיצד נגרמה התאונה ומי אחראי לה".

30. ניתוח הפסיקה מלמד, כי מתחם העונש ההולם בגין עבירת ההפקרה הינו על דרך הכלל - החל ממספר חודשי מאסר בפועל לצד פסילה ארוכה, החל מ-3 ועד 10 שנים. עוד ניתן ללמוד כי בעבירות ההפקרה - הכלל הינו להטלת עונשי מאסר בפועל, ובמקרים חריגים בלבד, מוטלים עונשי מאסר לריצוי בעבודות שירות.

31. ראו לדוגמה: ע"פ 6396/11 נדאל אדקידק נ' מדינת ישראל (נבו, 19.02.2012), בו, על אף שנוספו סעיפי אישום בגין נהיגה ללא רישיון וביטוח אושר עונש מאסר בפועל למשך 5 חודשים בלבד, לצד פסילה ל-24 חודשים, עונשים מותנים ו-10,000 ₪ פיצוי לנפגעת, וזאת אך משום שיהיו בהגשת כתב האישום, חרטה, הודאה, והסכם פיוס בין משפחות הצדדים.

32. ע"פ 1825/14 מוחמד סרחאן נ' מדינת ישראל (נבו, 07.07.2014) מקרה בו נדון נאשם בגין ביצוע עבירת ההפקרה בלבד, אף שלא ניתן היה לקבוע שהנאשם הוא האשם בקרות התאונה. באותו המקרה, אושר טווח ענישה הנע בין 6-36 חודשי מאסר בפועל, ועל הנאשם הוטלו 8 חודשי מאסר לצד פסילה למשך 3 שנים. הנאשם ערער על ההחלטה שלא לאפשר את ריצוי העונש בדרך עבודות השירות, אולם ביהמ"ש העליון דחה עמדה זו תוך שציין, כי

חומרתה הרבה של עבירת ההפקרה אינה מצדיקה הטלת מאסר בעבודות שירות, כאשר ברף התחתון של עבירות ההפקרה נקבע בחוק עונש המתחיל ב-3 שנות מאסר, ובצדו העליון עומד עונש למשך 7 שנים, בנסיבות בהן הנאשם מודע לפגיעה. ביהמ"ש העליון ציין שאלמלא עברו הנקי של הנאשם, גילו הצעיר, מצבו המשפחתי והעובדה שהנזק שנגרם מהתאונה לא היה חמור מדי, היה מוטל עליו עונש חמור בהרבה.

33. בע"פ 59/14 שי פרלמן נ' מדינת ישראל (נבו, 17.07.2014) אישר ביהמ"ש העליון את פסק דינו של בית המשפט המחוזי שקבע, כי על דרך הכלל יש להטיל עונשי מאסר בפועל על נאשמים בעבירת הפקרה, למעט במקרים חריגים בהם יוטל עונש מאסר בעבודות שירות. בשים לב לנסיבותיו האישיות של הנאשם הוטל עליו עונש מאסר בפועל למשך 8 חודשים לצד פסילה למשך 5 שנים.

34. בפר"ק 1014-02-17 מדינת ישראל נ' מיכל אוטמזין (נבו 28.12.2017) הוטלו על הנאשמת 6 חודשי מאסר בפועל, פסילה ל-5 שנים, עונשים מותנים ופיצוי בסך 7,000 ₪ למתלוננת.

35. עוד ניתן לראות כי קיימת אבחנה בין מקרים בהם הפוגע היה אחראי גם לעצם קרות התאונה, כבענייננו, למקרים בהם לא היה הוא האחראי להתרחשותה, וכי לאבחנה זו השפעה על מדרג החומרה בענישה.

36. במקרה דנן, הנאשם חצה את הצומת במופע אור אדום, ופגע עם רכבו ברוכב אופנוע כשאורו של הרמזור שבכיוון נסיעתו של רוכב האופנוע היה ירוק. כתוצאה מכך הופל הרוכב על הכביש, ונגרם לו שבר תת ראשי ברגלו הימנית, שהצריך ניתוח וקיבוע באמצעות 3 ברגים, וכן כאב רב ברגלו, בגינם אושפז למשך 8 ימים. הנאשם היה מודע לכך שפגע בהולך הרגל, ואף שנוכח עוצמת הפגיעה התעורר נוסע שהיה עמו ברכב ושאל לפשר הרעש. הנאשם כאמור השיב לו, כי לא קרה דבר, והמשיך בנסיעתו ישירות לביתו, מבלי לעצור ולעמוד על תוצאות התאונה ומבלי להזעיק עזרה. הנאשם שב למקום התאונה רק כשעה לאחר התאונה בלווית אביו.

37. בנסיבות המקרה סבורני, כי התנהגותו של הנאשם נמצאת ברף הבינוני של העבירה בה הורשע, שכן מחד האחריות לקרות התאונה הינה על הנאשם, אך מאידך, חלף פרק זמן קצר יחסית מעת קרות האירוע ועד לשובו חזרה למקום. אף לא נטען, שכתוצאה מכך הוחמר מצבו של הנפגע.

38. בהתאם לכללי הבניית הענישה, אני סבור כי מתחם העונש ההולם במקרה דנן, הינו החל ממאסר למשך 8 חודשים ועד 24 חודשים, זאת לצד פסילה ממושכת וענישה נלווית.

סטייה ממתחם העונש בשל שיקולי שיקום:

39. במקרה דנן קיימת לטעמי הצדקה לסטות ממתחם העונש (לקולא) וזאת בשל שיקולי שיקום. אעיר כבר עתה, כי לטעמי הסטייה מהמתחם הינה על דרך קביעת עונש המאסר שיוטל, בדרך של מאסר על דרך עבודות השירות, לתקופה קצרה יותר מהרף התחתון אותו קבעתי, ואולם את עמדת שרות המבחן, להטלת צו של"צ ראיתי לדחות, שכן זו אינה יכולה להתקבל בנסיבות העניין, נוכח חומרת האירוע, הפסיקה הנוהגת, וכן שיקולים הנוגעים באינטרס הציבורי והרתעת הרבים, מפני ביצוע עבירות דומות. על אף האמור, ובמקרה שלפני, אכן המדובר בהליך שיקומי חיובי אותו עבר הנאשם במסגרת שרות המבחן. הנאשם החל להשתלב בקבוצה ייעודית ביום 18.4.2021. במסגרת

הקבוצה הפגין הנאשם מחויבות גבוהה, נטל חלק בכל המפגשים, וכן הראה מוטיביציה ודמונינטיות בהתנהלותו. הנאשם סיים מסגרת ייעודית זו בחודש יולי 2021. להתרשמות שרות המבחן, הערכת הסיכון להישנות העבירה, נוכח התייחסותו לעבירה שביצע, וכן התהליך הטיפולי שעבר, הינה נמוכה מאוד. בנוסף, בכוונת שרות המבחן לשלבו בקבוצה נוספת, פסיכו-חינוכית ייעודית במסגרת צו מבחן, ככל ותקבל ההמלצה.

40. אשר על כן סבורני, כי הנאשם הצליח להוכיח, כי הוא בעיצומו של הליך שיקומי ויש סיכוי של ממש שישתקם באופן המצדיק לסטות ממתחם העונש ההולם.

גזירת העונש המתאים נאשם:

41. בגזירת העונש המתאים לנאשם יש להתייחס לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 יא' לחוק העונשין). הנאשם נשוי טרי כבן 25. הנאשם סיים 12 שנות לימוד עם בגרות מלאה, והוא בעל עסק עצמאי של חפירות ועבודות עפר. הנאשם נטל אחריות בבית המשפט על עובדות כתב האישום, וכן בשרות המבחן.

42. הנאשם נעדר עבר פלילי ולחובתו עבר תעבורתי מקל. הבאתי בחשבון גם את חלוף הזמן מעת ביצוע העבירה (למעלה מחמש וחצי שנים מעת האירוע). לנתון זה משקל נוסף ומהותי לסטות ממתחם העונש ההולם, נוכח השיהוי בהגשת כתב האישום משך כ-3 שנים מעת שהתרחש האירוע. בהיבט זה, יש לקחת גם את גילו של הנאשם בעת האירוע (18), כשיקול נוסף, בין יתר שיקולי הענישה, וכן להתרשמות גורמי המקצוע בדבר חשש נמוך מאוד להישנותה של העבירה. אדגיש, כי לשיקולים אלו, השפעה הן ביחס לאורך המאסר שיוטל עליו כנתון נוסף המצטרף להליכי השיקום המוצלחים אותם עבר, וכן לאורך הפסילה אותה יש להטיל בנסיבות העניין, נוכח הוראת סעיף 40 לפקודה.

43. הבאתי בחשבון את הסכם הסולחה שנערך עם הנפגע, הפיצוי שניתן לו, וכן פסילה מנהלית שהוטלה עליו לאחר המעשה (למשך 60 ימים).

44. באיזון בין השיקולים השונים, ראיתי כאמור לקבוע את עונשו של הנאשם מחוץ למתחם הענישה, ולהטיל עליו עונש מאסר שירוצה על דרך עבודות השירות, זאת בהתאם לחוות הדעת שהוגשה, לצד מבחן ורכיבי ענישה נוספים כפי שיפורט להלן:

א. פסילת רישיון למשך 20 חודשים בניכוי פסילה מנהלית. הפקדה עד ליום 5.6.2022.

ב. פסילה למשך שניים עשר חודשים על תנאי, שלא יבצע במשך שלוש שנים מהיום עבירה בניגוד לסעיף 64 א לפקודת התעבורה.

ג. אני מצווה על מאסרו של הנאשם למשך 4 חודשים וזאת על תנאי למשך שלוש שנים, שלא יעבור על הוראות סעיף 64 א לפקודת התעבורה.

ד. אני דן את הנאשם לעונש מאסר למשך 5 חודשים. המאסר ירוצה על דרך עבודות השירות בהתאם לחוות הדעת מיום 16.1.2022. תחילת עבודות ביום 22.3.2022. ככל ועל

דעת הממונה ניתן יהיה לדחות את מועד תחילת ריצוי העונש, בית המשפט ישקול בחיוב לאשר זאת.

ה. הנאשם יישא בתשלום קנס בסך 1200 ש"ח. הקנס ישולם עד ליום 1.5.2022.

ו. צו מבחן למשך שנה.

ז. התחייבות על סך 5000 ₪ להימנע משך 3 שנים מביצוע העבירות בהן הורשע.

ח. נוכח הפיצוי בו הנאשם כבר נשא כלפי הנפגע, ראיתי להימנע מהטלת רכיב זה.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום מהיום.

העתק מגזר הדין יועבר לשרות המבחן וכן לממונה על עבודות השירות.

ניתן היום, כ"ו אדר א' תשפ"ב, 27 פברואר 2022, במעמד המאשימה הנאשם ובא כוחו.